

"Свака аутократија је репресивна на себи својствен начин. Проблематично са данашњом аутократијом је што она има демократску фасаду, уводи демократске законе али их се не придржава", каже за Н1 професорка ФПН у пензији Снежана Миливојевић. Како је рекла, та демократска фасада се "све више љушти, као и оне по граду".

Последњих дана у Србији је интензивирана кампања претњи упућених појединим новинарима, нарочито у Новом Саду, али и у Београду. А претходног дана Независно удружење новинара Србије (НУНС) обележило је 30 година од оснивања. На питање шта се променило од тада, Миливојевић у емисији „Иза вести“ каже:

„Изгледа као неки црни низ, а ја бих у црном низу да издвојим лепу вест. Догађај од пре 30 година, како је основан НУНС, није важан само нама који се тога сећамо, већ и у медијској историји, као важан тренутак борбе за медијску слободу. Он је важан и новинарима који данас раде, као подсетник одакле су новинари кренули“.

А на питање да ли смо се вратили из „исте тачке из које смо кренули“, професорка одговара да „није све исто“.

„Не можемо се вратити у исту тачку. Сличност јесте велика, јер на власти имамо антидемократску партију, која жели да уреди друштво као свој аутократски простор. Још се у њој гради и режим личне власти, и то је прилично слично 1990-им годинама. Међутим, они данас имају и друге алате и вештине у односу на 90-те“, изјавила је.

Додаје и да је медијски абијент тада био другачији и да је свет био другачији, као и тренутак развоја медија.

„Свака аутократија је репресивна на себи својствен начин. Проблематично са данашњом аутократијом је да она има демократску фасаду, увела је демократске законе али их се не придржава“, казала је Миливојевић.

Последњих месеци актуелна је изборна крађа, констатовано је да нема слободних избора, да је угрожена медијска слобода. Па о томе шта је остало од те „демократске фасаде“ власти, гошћа Н1 каже:

„Та фасада се све више љушти, као и оне по граду, остали су ти усвојени закони који можда једног дана могу да се примене, уколико друштво буде имало снаге. Једина добит је што су неки закони усвојени, нова тела успостављена, али је на друштву да мобилише снаге да оне и функционишу како треба“, нагласила је Миливојевић.

Са друге стране је, додаје, режим који консолидује све своје моћи да се то не деси.

НУНС од почетка година бележи 36 притисака и напада различитих врста на новинаре. Последњи случајеви су Динка Грухоњића и Ане Лалић Хегедиш из Новог Сада.

„Један разлог је то опадање демократске фасаде, а све се више посеже за репресивним мерама. Ми смо уствари у изборном процесу који је ирегуларан, сваки до сад је био, али је овај посебно проблем, и сада се изборна крађа затрпава производњом других жаришта. Овај режим функционише у систему конфликтне политике, никада није овде успостављен неки дијалог. А стална производња конфликта подразумева употребу медија, медији постају оружје, ради се такозвана ‘вепонизација’ када се медији

претварају у батину или оружје којим се сређује стање у друштву како власт жели“, нагласила је Миливојевић.

Зашто су појединачни новинари извучени за напад, а не медији?

„Фронтални напад на професионалне медије је рукопис режима, то иде стално и то се стално интензивира, јер их треба потиснути на маргину и гасити. Али само поједини новинари се извуку и према њима се примењују та репресија. Ти случајеви за пример служе да дисциплинују остатак. Они шире страх и тај ефекат захлађења, климу замрзавања у којој људи схватају да против неправде не могу ништа, а медији се или аутоцентузишу или их корумпирају“, оценила је професорка.

Нагласила је и да се данас наставља аутократизација много интензивније него 1990-их година.

И у овој предизборној кампањи се власт враћа на национализам, додаје.

„И на те појединачне новинаре... Медијске куће могу да се нападају да су корумпирани, да служе страним интересима, али патриотизам се мобилише на појединцима, који постају мете и симболизују тај напад националистички“, каже.

Према њеним речима, у случају Динка Грухоњића, који је и професор на факултету, пређена је граница, опасна црта угрожавања његове безбедности.

„Апсолутно је пређена црта. Та црта је пређена не само симболички, већ су буквално дошли до улаза у стан Грухоњића. Та приватност његове породице је извучена и претворена у јавну мету и мислим да су то границе које су не само границе пристојности, него се то не прелази. Напредњаци стално раде злоупотребе тиме да је наводно председникова породица нападнута, а сад раде исто“, каже Миливојевић.

То је, наводи, трајна матрица.

„И стално је настојање да ми немамо политички проблем са начином на који Александар Вучић узурпира власт, већ да је то неки лични рат против њега, што наравно није тачно. И да се напада његова породица. Али се у супротним случајевима, видимо сада, прелази та црта. Мислим да треба сви да пружимо подршки и Динку Грухоњићу и Ани Лалић“, рекла је Миливојевић.

(Н1)